

Referanser: KM 07/08

Arkivsak: 21/00674-1

Utlysning av innovasjons- og stimuleringsmidler 2021

Sammendrag

Kirkerådet har i mange år tildelt utviklingsmidler knyttet til trosopplæring. I 2018-2020 er det også tildelt midler til rekrutteringsprosjekter, og 2020 var første året med utviklingsmidler på diakoni. 2020 var første gang disse tre utlysningene ble sett i sammenheng og behandlet av Kirkerådet. Denne saken inneholder forslag til utlysning av midler til disse tre tilskuddsformålene i 2021.

Forslag til vedtak

Kirkerådet lyser ut midler som beskrevet under «Innretning av utlysningene» med 3 millioner kroner til prosjekter innenfor trosopplæring, kirkelig undervisning og barne- og ungdomsarbeid, 2,5 millioner kroner innenfor diakoni og 2 millioner kroner innenfor rekruttering.

Saksorientering

Kirkerådet har i mange år tildelt utviklingsmidler knyttet til trosopplæring. Dette er forankret i Kirkemøtevedtak i KM sak 07/08 Trosopplæringsreformen:

Kirkemøtet vil understreke at midler som tilføres reformen primært skal tilfalle lokalmenigheten, men vil samtidig understreke nødvendigheten av nasjonale og regionale støttestrukturer. Kirkemøtet vil derfor anbefale overfor departementet at: [...] - det fortsatt gis anledning til sentralt å avsette midler til

- *forsøksarbeid og metodeutvikling, herunder nasjonale utviklingsprosjekter*
- *forskning og fagutvikling, herunder styrking av allerede eksisterende kompetanse- og fagmiljøer*

- *å styrke faglig kompetanse hos medarbeidere med særlig ansvar for trosopplæringen i samarbeid med relevante fag-, forsknings- og utdanningsinstitusjoner*
- *videreutvikling og drift av et kompetansenettverk*

Midlene har gått til forskning, bokprosjekter, utvikling av tiltak, nybrottsarbeid i menigheter og annen innovasjon. Seksjon for barn, unge og trosopplæring har lang erfaring med å følge opp prosjektene som får midler og å bruke nettverk og arenaer for å gjøre gjennomførte prosjekter kjent. Trosopplæringskonferansen har vært det viktigste møtestedet hvor ansatte har blitt kjent med gjennomførte prosjekter, og ressursbanken er utviklet til et nettsted hvor disse ressursene deles med ansatte. Den årlige summen gitt til utviklingsmidler innen trosopplæring har ligget på 5 millioner kr, og også i budsjett for 2021 er det avsatt utviklingsmidler på trosopplæringsfeltet.

Gjennom rekrutteringsprosjektet ble det avsatt midler til en årlig utlysning på 1 million kr i 2018, 2019 og 2020, og midlene har blitt tildelt ulike prosjekter. Etter fullføring av prosjektet er det fortsatt avgjørende å tildele midler til rekruttering, men i en annen form. Derfor er det videreført midler til rekruttering i budsjett for 2021.

Da effektiviseringsprosjektet knyttet til merkantile tjenester ble gjennomført i 2019, medførte det en årlig besparelse på 15 millioner kr. Disse midlene ble avsatt til diakoni, og 1,5 million av dette ble utlyst til prosjekter innen diakonal innovasjon. Mange nye diakonstillinger og en koronasituasjon som gir og etterlater diakonale utfordringer, betyr at det fortsatt er grunn til å jobbe med diakonal innovasjon i Den norske kirke. Derfor er midlene videreført i budsjett for 2021.

Oppsummert var fordelingen mellom trosopplæring, diakoni og rekruttering i 2020:

- 5 millioner til prosjekter innen trosopplæring, kirkelig undervisning og barne- og ungdomsarbeid
- 1,5 million til prosjekter innen diakoni
- 1 million til prosjekter innen rekruttering

Den norske kirke mottar en årlig rammebevilgning fra staten og det er ikke lenger bindinger i forhold til midler som tidligere var øremerket trosopplæring. Det har siden trosopplæringens begynnelse blitt brukt mye midler til forskning, mens det har i svært liten grad er brukt midler til forskning og utviklingsprosjekter på diakoni og rekruttering. Kirkerådet nedsatte et utvalg til å gjennomgå trosopplæringen i 2020 (KR 28/20). Dette arbeidet pågår fortsatt, og det vurderes som lite hensiktsmessig å lyse ut midler til forskning på trosopplæring før utvalget ved levering av sin rapport i august peker på eventuelle forskningsbehov. Dette gir grunn til å redusere midlene som lyses ut til trosopplæring nå. Samtidig er diakoni og rekruttering fokusområder i 2021, som vedtatt i KR 46/20. Det foreslås derfor å øke midlene til diakoni og rekruttering, slik at fordelingen lyses ut:

- 3 millioner til prosjekter innen trosopplæring, kirkelig undervisning og barne- og ungdomsarbeid
- 2,5 million til prosjekter innen diakoni
- 2 millioner til prosjekter innen rekruttering

Form på utlysningene

Utlysningene innen diakoni og trosopplæring er tidligere omtalt som «utviklingsmidler». For å få fram tydeligere at midlene skal gå til innovasjon og

nyskaping, foreslås det nå at de omtales som «innovasjonsmidler». Kirkerådet har gjennom flere år erfart at prosjekter som har fått midler, ikke har lagt tilstrekkelig vekt på implementering. Dette vil derfor nå vektlegges tydeligere i utlysningene. Utlysningene på diakoni og trosopplæring vil ha lik framdrift:

- Kunngjøring senest 15. april, som vil inkludere mer utførlige vilkår for tildeling
- Søknadsfrist 15. juni
- Tidspunkt for kunngjøring av innvilgede prosjekter vil variere mellom de ulike tildelingene utfra søknadsmengde
- Orientering til Kirkerådet i desembermøtet

Erfaringen fra rekrutteringsprosjektets tre år med årlig lyst ut 1 mill kr i utviklingsmidler at de ikke har gitt avgjørende innovasjon for Den norske kirke. Utfordringen på rekrutteringsfeltet er ikke først og fremst at det må utvikles nye arbeidsformer, men at det må gjøres flere tiltak for unge mennesker. Utfordringen på dette feltet er også at det er nødvendig med en umiddelbar økning i tiltak i møte med en akutt rekrutteringsutfordring. Dermed foreslås det i denne utlysningen ikke større prosjekter som bidrar med noe nytt til hele Den norske kirke, men å bruke mindre summer til å stimulere tiltak som med stor sannsynlighet vil ha positiv effekt på rekrutteringen. Konkret foreslås det stimulering av tiltak på festivaler og leirer, ledertrening i menighetene og arbeidstrening i menighetene. Stimuleringsmidler er en administrativt enkel form for utlysning hvor det settes kriterier for hva som tildeles midler, og midlene tildeles til de prosjekter som registrerer seg først og innen fristen. Dette gjør at disse midlene kan tildeles tiltak som kan gjennomføres allerede høsten 2021.

For stimuleringsmidler til rekruttering vil følgende frister gjelde:

- Utlysning innen 15. april 2021.
- Registreringsfrist 20. mai 2021.
- Bekreftelse sendes på e-post til søkere innen 20. juni.
- Tilskuddsbrev sendes innen 1. september.

Innretning av utlysninger

De konkrete utlysningene inneholder blant annet en rekke vilkår for tildeling, blant annet om rapportering og om planlegging av lansering sammen med Kirkerådet, som for oversiktens skyld ikke er tatt inn i denne saken. Det følgende er beskrivelser av innretninger av utlysningene, som så vil ligge til grunn for utforming av utlysninger:

Innovasjonsmidler til trosopplæring, kirkelig undervisning og barne- og ungdomsarbeid

Det kan i 2021 søkes om støtte til følgende prosjekter:

1. Prosjekter som bidrar til nytenkning og styrking av følgende nasjonale breddetiltak; 4-års bok, 6-års samling, tårnagent og Lys våken. Kirkerådet ønsker prosjekter som styrker mulighetene for trosopplæring både i forkant og i etterkant av breddetiltakene, men som også kan være tilbud til barn og unge som ikke får deltatt på selve breddetiltaket.
2. Prosjekter som legger til rette for kirkens samarbeid med hjem og familie på nye måter.
3. Prosjekter som styrker samarbeid mellom kirke og skole.

Rammer

- Organisasjoner, faginstusjoner, forlag og andre fagmiljøer kan søke.
- Prosjektene må inkludere arbeid med implementering av erfaringer eller ressurser fra prosjektet i Den norske kirke.
- Det gis støtte til prosjekter i størrelsesorden 100.000 til 500.000 kr.

Innovasjonsmidler til diakoni

Det kan i 2021 søkes om støtte til følgende prosjekter som oppfyller minst ett av følgende kriterier:

- Bidrar til å møte nye eller forsterkede utfordringer i kjølvannet av koronapandemien, som utenforskap, fattigdom og ulikhet m.v.
- Initierer eller utvikler samhandling eller samskaping med kommunale og/eller frivillige aktører, knyttet til ett eller flere bærekraftsmål¹
- Systematisk utvikler frivillig engasjement og medvirkning eller metodikk knyttet til frivillighet

I tillegg vil dette styrke søknaden:

- Prosjektet er nyskapende.
- Prosjektet/tiltaket har overføringsverdi til andre menigheter.

Rammer

- Menigheter, kirkelige fellesråd og andre aktører som samarbeider med en menighet eller et kirkelig fellesråd, kan søke.
- Prosjektene må inkludere arbeid med implementering av erfaringer eller ressurser fra prosjektet i Den norske kirke.
- Det gis støtte til prosjekter i størrelsesorden 100.000 til 500.000 kr.

Stimuleringsmidler til rekrutteringstiltak

Det foreslås å stimulere tre ulike tiltak:

1. Rekrutteringstiltak for unge på festivaler og leirer i 2021

Kirkerådet tildeler midler til programutvikling av rekrutteringstiltak, som workshops og seminarer, som ungdom kan delta på som en del av en festival eller leir i 2021. Tiltakene skal gi en større forståelse av innholdet og utfordringene i de kirkefaglige profesjonene, ved at deltakerne får lære om stillinger i kirken og selv å få delta i profesjonspraksiser.

Rammer

- Kristne barne- og ungdomsorganisasjoner kan søke.
- Det tildeles inntil 80.000 kr per prosjekt.
- Prosjektet må gjennomføres på et nasjonalt eller regionalt arrangement.
- Prosjektet gjennomføres innen utgangen av 2021, men om arrangementet må utsettes til 2022 får man innvilget overføring av midlene.
- Hvert søker kan få midler til flere tiltak.

2. Leir og ledertrening i 2021 for unge etter konfirmasjonen

Mange menigheters ungdomsarbeid har hatt lite aktivitet og få fysiske samlinger gjennom pandemien. Gjennom stimuleringsmidler til leirarbeid og ledertrening ønsker Kirkerådet å legge til rette for at dette arbeidet får en kraftfull start ved gjenåpningen, og samtidig opprettholde et bredt rekrutteringsgrunnlag til kirkelig tjeneste.

Rammer

- Menigheter, eller kirkelige fellesråd som søker på vegne av flere menigheter, kan søke.
- Prosjektet gjennomføres innen utgangen av skoleåret 2021/2022
- Hvert sokn kan få midler til
 1. Intensiv ledertrening: Kr 10.000
 2. «Kickstartleir»:
 - a. Kr 10.000 for leir med målgruppe 5-10 ungdommer.
 - b. Kr 25.000 for leir med målgruppe 11-50 ungdommer.
 - c. Kr 35.000 for leir med målgruppe over 50 ungdommer.

3. Arbeidspraksis i menighet for elever på ungdomstrinnet

Kirkerådet har i årsplan for 2021 vedtatt å utlyse stimuleringsmidler til menighetene for å rekruttere ungdommer til å ha sin arbeidsuke i kirken. Faget "Utdanningsvalg" på ungdomstrinnet innebærer blant annet at elever skal få kunnskap om og erfaring med utdanninger og yrker. Stimuleringsmidlene fra Kirkerådet skal bidra til at elever på ungdomstrinnet får erfaringer med menigheten som arbeidsplass. Når menighetene får erfaring med å ha ungdom på arbeidspraksis, er det grunn til å tro at de vil legge til rette for dette også påfølgende år.

Rammer

- Menigheter, eller kirkelige fellesråd som søker på vegne av flere menigheter, kan søke.
- Det kan søkes om 10.000 kr til hvert sokn.
- I tillegg kan man få 5.000 kr til profilering, som for eksempel lokale tiltak for profilering eller innkjøp av "Jobb i kirken"-effekter.
- Prosjektet gjennomføres skoleåret 2021/2022.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Midlene ligger inne i eksisterende budsjetter for 2020. Tildeling og oppfølging av prosjekter gjennomføres innenfor eksisterende stillinger.